

Afhændelsen, at de tilsigtede Fordele komme Bønderne tilgode". Jeg gad dog nok vide, om det for denne Slags Gods's Vedkommende er tilstrækkeligt, at den høitærede Minister fastsætter Minimum, og om de tilsigtede Fordele i Erektionsbrevene derved kunne ske Fyldest. Jeg vil endvidere sige, at det er mig bekendt, idet jeg selv har paa et saadant Gods, at der, om ikke af denne, saa af en tidligere Justitsminister er fastsat et Maximum. Ved at berøre dette maa jeg dog tillade mig at sige, at jeg, idet Ministeren selvfølgelig der har et meget stort Ansvar for saadant Gods's Vedkommende ligeoverfor Bønderne og Fæsterner, tvivler om, at Loven her i alle Tilfælde sker Fyldest, eftersom Loven siger, at den vedkommende Minister skal paase, at der fastsættes saadanne Betingelser for Afhændelsen, at de tilsigtede Fordele komme Bønderne tilgode. Jeg tør maaske tillade mig at anføre et Exempel derpaa; jeg skal gjøre det saa kort som muligt. I 1780 blev der af Grevinde Danneffjold-Laurviggen oprettet en Disposition over Fæstegodset paa Skjoldenæsholms Gods, hvorved det blev efterfølgende Besiddere forbudt at tage over 30 Rigsdaler i Indfæstning af en Gaard, og hvorved de aarlige Afgifter, Landgilde iberegnet, vare fastsatte til under 20 Rigsdaler. Denne Disposition fik kongelig Konfirmation den 29de September 1782, men denne, som en senere Besiddere ved en Høiesteretsdom af 11te December 1857 blev kjendt pligtig til at overholde, har kun havt til Følge, at der af den vedkommende Minister blev fastsat et Maximum som Salgspris ved dette Bøndergodse's Omgang til Arvesæfte paa 4,000 Kr. pr. Td. Hartkorn. Nu veed imidlertid Enhver, at den nuværende Skyldfæstning, der er 40 Aar gammel, paa ingen Maade svarer til Jordernes Værdi, og da den første Salgsplan for dette Gods blev fastsat — nu er der vistnok en ny, som, saavidt mig bekendt, den nuværende høitærede Minister har stadfæstet — var 4,000 Kr. pr. Td. Hartkorn for mange af disse Gaardes Vedkommende omtrent Alt, hvad de kunde koste i Handel og Wandel, saa jeg tillader mig at betvivle, at der er taget fornødent Hensyn til de særlige Fordele, der vare tilfagte disse Bønder ved det omtalte Erektionsbrev.

Den ærede Forespørger omtalte ogsaa med et Par Ord, at Ringsted Kloster-Jorder, navnlig de, der høre til Hovedgaarden, have en uheldig Beliggenhed for Ringsted By, idet det var vanstelig for den at staffe sig Byggegrunde. Men den ærede Forespørger udtalte endvidere, at det ikke var hans Sag at staffe Ringsted By Byggegrunde. Det ligger jo forsaavidt ogsaa uden-

for Forespørgeren, saa der er jo ingen syn-derlig Grund for mig til at komme videre ind derpaa, og jeg skal heller ikke gjøre det, men jeg vil dog paapege, hvor uheldigt det er, naar et jaadant Jideitkommis er beliggende ved en By. Ringsted By er jo saa godt som paa de tre Sider omgivet af Klosterets Jorder, hvad den ærede Forespørger ogsaa godtgjorde. Der er tidt blevet antet over, at den vestjællandske Jernbane er lagt saa langt fra Byerne Ringsted, Sorø og Slagelse. Det har vel dengang havt sin særlige Grund i Terrainforholdene, men for Ringsted By vilde det ikke have havt nogen synderlig Betydning, naar blot ikke den, jeg havde nær sagt, uheldige Klosterjord, havde ligget imellem Byen og Banegaarden. Derjom det havde været Jorder, som Byen var kommen i Besiddelse af, vilde sandsynligvis Ringsted By nu have ligget umiddelbart op til Banegaarden. Ringsted Byraad har ogsaa for flere Aar siden forjagt ved Kjøb eller Magestifte at komme i Besiddelse af Jorderne, men det er ikke lykkedes, og der er lange Udsigter dertil; det lykkes ialtsald ikke i en nærmere Fremtid. Det har kun naaet saa vidt, at det har faaet en Strimmel Jord imellem Ringsted By og Banegaarden, ja, saavidt mig bekendt, er det endogaa et Par private Mænd, der have faaet dette Stykke Jord i Livsfæste. Naar disse Mænd ikke ere mere, og Livsfæstet er ophørt, vil det maaske blive nødvendigt baade for Kjørende og Gaaende at passere Ringsted—Næstved Landevei for at komme til Banegaarden. Det forekommer mig derfor ikke at være ubeskedent, naar jeg henleder saavel den høitærede Justitsministers som den høitærede Indenrigsministers Opmærksomhed paa dette Forhold. Jeg tror, at det er et Spørgsmaal, der for Ringsted Byes Vedkommende kan siges at have almindelig Interesse.

Forespørgeren (Alberti): Jeg er den høitærede Minister forbunden for den velvillige Maade, hvorpaa han har stillet sig ligeoverfor min Forespørgsel. Det er Noget, som jeg isørigt ventede, navnlig efter den Maade, hvorpaa Ministeren for en Tidlang siden har udtalt sig til en Deputation fra Ringsted Klosters Fæstegods. Jeg haaber, at Ministerens Medvirkning maa føre til, at denne Sag kommer ind i et praktisk Spor, der ender med Selveiendomskjøb. Det har ikke været min Mening at paastaa, at Ministeriet, enten Justitsministeren eller Indenrigsministeren, skulde kunne stille noget Krav om at faae Bøndergodset solgt, men jeg har henvist til den almindelige Opfattelse, at Fæstegodset nu for Tiden anses for at være